

*Žiadna hviezda nehorí naveky.* Môžete povedať „to je koniec sveta“ a myslieť to vážne, ale pri takom ľahostajnom používaní toho spojenia sa akosi opomína fakt, že svet sa jedného dňa naozaj skončí. Nie „civilizácia“, nech je to čokoľvek, ale planéta ako taká.

To neznamená, že tie menšie konce nie sú ničivé. Rok pred tým, ako som začal s výcvikom v Časovom inštitúte, som šiel na slávnostnú večeru ku kamarátovi Ephremovi. Práve sa vrátil z dovolenky na Zemi a rozprával historku, ako sa s dcérou Meiying, vtedy štvorročnou, chceli prejsť na cintorín. Ephrem pestoval stromy. Rád navštevoval staré cintoríny a pozeral sa na stromy. Keď však natrafili na hrob iného štvorročného dievčatka, chcel rovno odísť. Bol na cintoríny zvyknutý, vyhľadával ich, vždy hovoril, že mu nepripadajú depresívne, iba pokojné, ale ten jeden hrob ho skrátka dostal. Pozrel sa naň a zaplavil ho neznesiteľný smútok. Navyše to bol ten najhorší pozemský letný deň, nemožne vlhký, a zdalo sa mu, že sa nevie dostatočne nadýchnuť. Hučanie cikád ho ťažilo. Po chrbte mu stekal pot. Dcére oznámil, že už musia ísť, ale ona na chvíľu zotrvala pri náhrobku.

„Ak ju jej rodičia ľúbili,“ povedala Meiying, „tak sa im to muselo zdať ako koniec sveta.“

Bol to nadprirodzene bystrý postreh, vravel mi Ephrem, vtedy tam zastal a hľadel na ňu a myslel si: *Odkiaľ si prišla?* Cintorín opúšťali iba s ťažkosťami – „Musela sa zastaviť pri každom posratom kvete a šiške a popozerať si ich,“ opisoval – a potom sa tam už nevrátili.

To sú svety, ktoré sa končia v našich každodenných životoch, tieto ukončené deti, tieto ničivé straty, ale koniec Zeme bude skutočné, doslovné zničenie, preto tie kolónie. Prvá kolónia na Mesiaci bola myslená ako prototyp, skúšobná jazda presunu do iných slnečných sústav v nasledujúcich storočiach. „Pretože časom budeme musieť,“ vyhlásila čínska prezidentka na tlačovej konferencii, kde ohlásila výstavbu prvej kolónie, „či chceme, alebo nie, ak teda nechceme, aby celé ľudské dejiny a úspechy o niekoľko miliónov rokov zmizli v supernove.“

Nahrávku z tej tlačovky som sledoval v kancelárii svojej sestry Zoey tristo rokov po tom, ako sa uskutočnila. Prezidentka za pultíkom s úradníkmi zoradenými okolo seba, pod pódium dav reportérov. Jeden zdvihol ruku: „Sme si istí, že pôjde o supernovu?“

„Samozrejme, že nie,“ odvetila prezidentka. „Môže prísť hocičo. Bludná planéta, búrka asteroidov, čo vám napadne. Podstatné je, že obiehame okolo hviezdy a všetky hviezdy raz zaniknú.“

„Ale ak hviezda zanikne,“ obrátil som sa na Zoey, „očividne s ňou pôjde aj zemský Mesiac.“

„Jasné,“ pritakala, „ale my sme len prototyp, Gaspéry. Sme len dôkaz konceptu. Ďalšie kolónie sú obývané už stoosemdesiat rokov.“

Prvú mesačnú kolóniu postavili na tichých rovinách Mora pokoja, neďaleko miesta, kde v dávnom storočí pristáli astronauti z Apolla 11. Ich vlajka tam stále bola, v diaľke, krehká soška na bezveternom povrchu.

Imigrácia do kolónie vzbudila veľký záujem. Zem bola vtedy už veľmi preplnená a obrovské plochy sa stali neobývateľnými z dôvodu záplav alebo horúčav. Architekti kolónie vyčlenili značný priestor na rozvoj obytných štvrtí, ktoré sa rýchlo vypredali. Keď došlo miesto v Kolónii jeden, developeri úspešne lobovali za druhú. Kolóniu dva však postavili trochu narýchlo a do sto rokov sa osvetlenie v hlavnej kupole pokazilo. Systém osvetlenia mal napodobňovať oblohu, ako ju vidno zo Zeme – bolo príjemné pozrieť sa hore a vidieť modrú namiesto pohľadu do prázdnoty –, a keď sa pokazilo, stratila sa umelá atmosféra, už žiadne premenlivé pixelácie, ktoré vzbudzovali dojem oblakov, už žiadne starostlivo naprogramované východy a západy slnka, už žiadna modrá. To neznamená, že tam nebolo žiadne svetlo, ale šlo o výsostne nepozemské svetlo: za jasného dňa sa kolonisti pozerali do vesmíru. Spojenie úplnej tmy s jasným svetlom niektorým ľuďom privodzovalo závraty, aj keď ťažko povedať, či išlo o fyzickú alebo psychologickú

reakciu. Vážnejšie bolo, že porucha osvetlenia kupoly odstránila ilúziu dvadsaťštyrihodinového dňa. Teraz slnko vychádzalo rýchlo a prechádzalo po oblohe dva týždne, po ktorých nasledovali dva neprerušené týždne noci.

Cenu opráv vyčíslili na príliš vysokú sumu. Do istej miery sa zaviedli adaptačné opatrenia – na okná v spálňach sa nainštalovali okenice, aby si ľudia mohli pospať aj v noci, keď svietilo slnko, a pouličné osvetlenie na dni bez slnka sa vylepšilo –, ale hodnota nehnuteľností klesla a väčšina ľudí, ktorí si to mohli dovoliť, sa presťahovala do Kolónie jeden alebo nedávno dokončenej Kolónie tri. „Kolónia dva“ vypadla z bežnej reči, každý ju volal Nočné mesto. Na tom mieste bola obloha vždy čierna.

V Nočnom meste som vyrastal. Chodil som do školy popri rodnom dome Olive Llewellynovej, spisovateľky, ktorá po týchto uliciach kráčala pred dvesto rokmi, nie dlho po prvých mesačných osadníkoch. Na tom malom domčeku na ulici lemovanej stromami som videl, že kedysi býval pekný, ale so štvrtou to išlo dole vodou od čias, čo tu Olive Llewellynová žila ako dieťa. Aj z jej domu sa stala ruina, polovica okien bola zadenbená a všetko posprejované, ale pamätná tabuľa pri vchodových dverách ostala. Domu som nevenoval pozornosť, kým mi mama nepovedala, že ma pomenovala po vedľajšej postave z *Marienbadu*, Llewellynovej najslávnejšej knihy. Ja som ju nečítal – knihy ma nebavili –, ale moja sestra Zoey áno a podala mi hlásenie: Gaspéry-Jacques v knihe vôbec nebol ako ja.

Rozhodol som sa, že sa nespýtam, čo tým myslí. Mal som jedenásť, keď ju čítala, takže ona mala asi trinásť alebo štrnásť. Už vtedy to bola vážna, ambiciózna osoba, ktorá očividne mala vynikať vo všetkom, do čoho sa pustí, zatiaľ čo ja som